

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО**

НАСТАВНА ПРОГРАМА

КИНЕЗИОЛОГИЈА

II година

ЗДРАВСТВЕНА СТРУКА
физиотерапевтски техничар

Скопје, 2006 година

1. ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТОЦИ

1.1. Назив на наставниот предмет: *КИНЕЗИОЛОГИЈА*

1.2. Образовен профил и струка

1.2.1. Образовни профили: *физиотерапевтски техничар*

1.2.2. Струка: *здравствена*

1.3. Диференцијација на наставниот предмет

1.3.1. Стручно образование: *предмет карактеристичен за образовниот профил*

1.4. Година на изучување на наставниот предмет: *втора*

1.5. Број на часови на наставниот предмет

1.5.1. Број на часови неделно: *2 часа*

1.5.2. Број на часови годишно: *72 часа*

1.6. Статус на наставниот предмет: *задолжителен*

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ

По совладување на наставната програма по *кинезиологија* ученикот стекнува знаење се оспособува:

- да ги познава основните поими, целите и методите на изучувањето и елементите на структурата на кинезиологијата;
- да ги совлада основите на посебните подрачја на кинезиологијата;
- да применува сознанијата од кинезиолошката анатомија (основите на топографијата на мускулите и нејзината функција) за оптимална функција на локомоторниот апарат;
- да ги познава основите за мерење и евидентирање на психомоторните димензии;
- да ги интегрира стекнатите теоретски знаења и кинезиолошки стручни термини да ги применува во другите наставни подрачја значајни за структурата и практиката.

3. ПОТРЕБНИ ПРЕТХОДНИ ЗНАЕЊА

Ученикот треба да поседува основни знаења од предметот општа анатомија, физичко и здравствено образование од основното образование и програмата спорт и спортски активности од средното образование, од прва година.

4. ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС

4.1. Структурирање на содржините за учење

Тематски целини	Број на часови	Конкретни цели	Дидактички насоки	Корелација меѓу тематските целини и меѓу предметите
1. ОСНОВНА КИНЕЗИОЛОГИЈА	12	<p><i>Ученикот:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - да го познава : предметот, целите, структурата и значењето на кинезиологијата; поделбата на кинезиологијата: (системна кинезиологија, кинезиолошка биомеханика; кинезиологија на неконвенционални движења); движењата и вежбите како кинезиолошки стимуланси на човекот за одржување и подобрување на здравјето; основните законитости за управувањето со процесите за вежбање и последиците од тие процеси; механичките законитости применети на живи битија 	<p>Демонстрирање на поврзаноста меѓу одделникинезио лошки термини и движе ња;</p> <ul style="list-style-type: none"> - видеопрезентации поврзани со стручната терминологија. <p>Работилници:</p> <ul style="list-style-type: none"> - структурата и содржина на одделните подрачја на кинезиологијата. 	<p>Теорија на спортот Физичко и здравственото образование и физичка култура</p>

		<p>посебно кај човекот;</p> <p>процесот на планирањето, изведбата, контролата и анализата на кинезиолошките трансформациски постапки;</p> <p>- да развија комуникациски вештини во кинезиологијата;</p> <p>- да применува стручна терминологија.</p>		
Тематска целина	Број на часови	Конкретни цели	Дидактички насоки	Корелација меѓу тематските целини и меѓу предметите
2. СПЕЦИЈАЛНА КИНЕЗИОЛОГИЈА	18	<p><i>Ученикот:</i></p> <p>- да ја познава: поделбата на кинезиологијата според основните закониности на процесот на движење; кинезиологијата на: моноструктуралните, полуструктуралните, комплексните движења и активности и естетски вежби и активности;</p>	<p>Организирање на работилници:</p> <p>изведба на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - моноструктурални движења; - полиструктурални движења; 	<p>Пливање, скијање, веслање и др.;</p> <p>- бокс, борење, цудо и др.;</p> <p>- спортски игри, рагби, хокеј на трева и на мраз,</p>

		<p>- да поседува основни познавања за: кинезиолошката теорија на специјалната кинезиологија; физичката цел за совладување на просторот со сопственото тело или со проектил со кој може објективно да се мери; ацикличниот вид на движења, симболичната деструкција на партнерот; активностите со кои се погодуваат определени цели и естетските критериуми на движењата и конвенционалните состави;</p> <p>- да ги разликува вежбите кои се типични за одредена активност или група на релативно хомогени кинезиолошки активности за одделна група.</p>	<p>- ациклични движења поединечни и од комбинации;</p> <p>- естетски движења.</p>	<p>ватерполо и др.;</p> <p>- гимнастика, ритмичка спортска гимнастика, танци, скокови во вода и др.</p>
--	--	---	---	---

Тематска целина	Број на часови	Конкретни цели	Дидактички насоки	Корелација меѓу тематските целини и меѓу предметите
3. ПРИМЕНЕТА КИНЕЗИОЛОГИЈА	24	<p>Ученикот:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да го објаснува значењето на применетата кинезиологија и целите и предметот на секое од подрачјата (кинезиолошка методика; кинезиолошка методика на физичкото и здравственото образование и на спортот); - да ја познава: кинезиолошка методика на рекреацијата; методиката на кинезитерапијата; видовите на спорт по квалитет и масовност и спорт за рекреација; предметот и целта на лекувањето со вежби; - да воспоставува врски меѓу одделните подрачја. 	<p>Организирање на работилници:</p> <ul style="list-style-type: none"> - практични активности од одделни методики по подрачјата во применетата кинезиологија. <p>Демонстрирање на: видеоматеријали, фотографии и сл.</p>	

Тематски целини	Број на часови	Конкретни цели	Дидактички насоки	Корелација меѓу тематските целини и меѓу предметите
4. ПОМОШНИ КИНЕЗИОЛОШКИ ДИСЦИПЛИНИ	18	<p><i>Ученикот:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - да ги набројува помошните кинезиолошки дисциплини во рамките на кинезиолошката антропологија; - да ги разликува одделните видови кинезиолошки дисциплини според предметот и цели на изучување; - да воспоставува корелација на биолошките законитости со кинезиологијата на кои се темелат постапките за ориентација, избор и селекција во спортот; - да ги поврзува: градбата 	<p>Презентирање на илустрации на топографија на мускулните групи според нивната функција во системот на локомоторниот апарат со адекватна интервенција.</p> <p>Организирање на работилници:</p> <ul style="list-style-type: none"> - следење на емоционални промени под дејство на кинезиолошки стимуланти; - следење на социо- 	<p>Биологија</p> <p>Анатомија</p> <p>Физиологија</p>

		<p>на телото и елементите и функцијата на локомоторниот апарат; функцијата на органите во зависност од оптоварувањето со кинезиолошките сти муланси;</p> <p>- да ги познава: законитостите на прилагодувањето во однос на кинезиолошките стимуланси, емоционалните ефекти при примената на кинезиолошките активности; структурата и развојот на социолошките обележја во кинезиолошките активности во микро и макросредините; третирањето на паталожките појави со примена на кинезиолошки програми и активности;</p> <p>- да го споредува значењето на кинезиолошките активности од практична примена и теоретски аспект;</p>	<p>односи во микросредини, анализирање и презентација – микросоциодноси во екипа.</p> <p>Организирање на посета на институции за практична изведба од кинезиолошка медицина, кинезитерапија, естетска и ортопедска кинезиологија.</p> <p>Дискусија: вредности при спортувањето и при изведувањето на различни кинезиолошки активности.</p>	
--	--	--	--	--

		<p>- да го објаснува значењето на кинезиолошката методологија;</p> <p>- да ги познава редоследно фазите на истраживачкиот циклус во кинезиолошката методологија (кинезиометрија, кинезиолошка статистика и информатика);</p> <p>- да ги познава основните постапки на мерење, користење на инструменти, стандардизирани тестови, евидентирање и прибирање на податоци;</p> <p>- да прибира, средува и обработува податоци од различни мерења;</p> <p>- да ја согледа улогата на ком компјутерот во кинезиологијата.</p>	<p>Организирање на работилници:</p> <p>- практична изведба на мерења на психомоторните способности; функционалните, моторичките и морфолошките димензии;</p> <p>- примена на основните статистички операции за добивање на просечни вредности и др.</p> <p>Вежби на компјутер (кинезиолошка анализа).</p>	<p>- Со воведот на научноистражувачките методи во кинезиологијата</p> <p>- Информатика</p>
--	--	--	---	--

4.2. Наставни методи и активности на учење

Кинезиологија треба да се изучува со примена на методите на вербална комуникација, индивидуализација, демонстрација, метод на колективно решавање на определени задачи, практични активности во работилници и определени истражувачки активности. Ученикот се вклучува во наставниот процес како активен субјект. Наставникот треба перманентно да го применува методот на следење и постапно воведување на ученикот како активен субјект во наставата по кинезиологија, да користи современа образовна технологија, а наставата да ја прилагодува на способностите и интересот на учениците.

4.3. Организација и реализација на наставата

Наставата по кинезиологија се изведува во специјализирана училница со два часа неделен фонд. Наставникот треба да обрне внимание на подготовките за организирање на работилници, посета на определени институции каде што се реализираат програми од кинезиологијата, спортот и другите дисциплини на кинезиологијата, а кои не можат да се видат во училиштето.

4.4. Наставни средства и помагала

4.4.1. Наставни средства и учебници

Има потреба од користење на учебник по кинезиологија, како и други извори на знаење посебно за помошните структурни дисциплини на кинезиологијата. Неопходно е користење на видеоматеријали, графички прилози и др.

4.4.2. Дополнителна литература за наставникот

Наставниот предмет кинезиологија наметнува потреба од користење на адекватна литература како: кинезиолошка-медицинска-педагошка-психолошка-социолошка литература поврзана со кинезиологијата; литература во која се застапени возрасните антрополошки карактеристики во функција на сознанијата за когнитивниот, афективниот и психомоторниот развој на учениците. Потребен е методски прирачник во кој ќе бидат набележани основите на организацијата и методиката на настава во кинезиологијата, како и проучување на промените кои настануваат во човековиот организам под дејство на кинезиолошките стимуланси (програмирани и непрограмирани).

5. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Наставата по кинезиологија ќе се изведува со современи методски постапки на следење и вреднување на постигањата на учениците. Ученикот треба да добие најмалку две оценки во текот на едно полугодие. Оценувањето треба да биде јавно.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

Покрај условите пропишани со Законот за средно образование, наставникот треба да ги поседува следниве персонални, професионални и педагошки карактеристики: да е физички и психички здрав, да нема говорни мани, да е комуникативен, да ја сака педагошката работа, да е добар организатор, креативен и подготвен за примена на иновациите во воспитно – образовната работа.

6.2. Стандард за наставен кадар

Завршени студии по:

- медицина – специјалистички студии по физикална медицина и рехабилитација;
- медицина;
- спорт и физичка култура.

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

7.1. Датум на изработка: мај 2006 година

7.2. Состав на работната група:

1. Д-р Насе Кондовски, кинезиолог-советник, БРО - Скопје
2. Гордана Донева - Атанасоска, советник, БРО - Скопје
3. Д-р Ангел Џамбазовски, проф., кинезиолог, ФФК - Скопје
4. М-р Митричка Џ. Старделова, доктор по медицина - кинезиолог, Скопје
5. Горки Кондовски, професор УСО"ММ-Брицо" - Скопје

8. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

8.1. Датум на започнување: 01. 09. 2006 година

9. ОДОБРУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Програмата по КИНЕЗИОЛОГИЈА ја одобри министерот за образование и наука со решение бр. 07. 3851 од 29. 06. 2006 година.